

WILLIAM SHAKESPEARE - Hamlet

- autor čerpá **námet z dánskej kroniky 12.storočia**

miesto deja: hrad Elsinor, Dánsko

- dielo odráža krízu v Anglicku (16. - 17.stor.), ale i osobný smútok dramatika zo smrti syna Hamnetha

- tragédia o hľadaní zmyslu ľudského života, zobrazuje **idealistický boj osamoteného jednotlivca** vo svete intríg a zločinu

- **dej je založený na motíve vraždy a pomsty**

- 2.dejstvo obsahuje tzv. **hru v hre**

- **5.dejstvo je sčasti komediálne** – scéna s hrobármi

Hamlet je psychologická tragédia zložená z 5 dejstiev.

1. dejstvo: Horatio upozorní Hamleta na ducha jeho otca, ktorého videl v noci nad Elsinorským hradom. Nasledujúcu noc sa Hamlet s duchom pozhovára a zistí, že bol zavraždený svojím bratom Claudiovi, novým kráľom Dánska. Hamlet nechce matke odpustiť, že po 2 mesiacoch od otcovej smrti sa opäť vydala a opovrhne ňou. Duch Hamletovho otca sa chce prostredníctvom svojho syna pomstiť Claudiovi za svoju smrť, krádež trónu i manželky.

2. dejstvo: Aby sa Hamlet neprezradil, predstiera šialenstvo, lebo jedine to ospravedlnilo jeho divné správanie. Polonius predpokladá, že je to z lásky k jeho dcére Ofélii. Do kráľovstva zavítajú kočovní herci, pre ktorých Hamlet napíše hru, ktorá má predstavovať zavraždenie jeho otca a ktorú majú zahrať na hrade.

3. dejstvo: Kráľ i Polonius si vypočujú rozhovor medzi Oféliou a Hamletom, v ktorom ju Hamlet odvrhne. Nadíde deň predstavenia. Nahnevaný kráľ uprostred hry odchádza a Hamletova matka Gertrúda má s Hamletom rozhovor, po ktorom Hamlet nechtiac zabije Polonia ukrytého za závesom v domnení, že je to kráľ.

4. dejstvo: Hamlet odchádza do Anglicka, kde mal byť na kráľov tajný príkaz popravený. Našiel však tajný list a prepísal ho. Tak boli popravení Hamletovi dávni priatelia. Po jeho odvrhnutí a po Poloniovej smrti Ofélia zošalie a neskôr sa utopí. Jej brat Laertes sa chce Hamletovi za jej i otcovu smrť pomstiť. Zosnuje s kráľom plán. Pri šermiarskom súboji má Laertes prebodnúť Hamleta mečom napusteným jedom. Aby sa uistil, že umrie, pridá mu do nápoja smrtiaci jed.

5. dejstvo: Hamlet sa vracia a dozvedá sa o Oféliinej smrti, no až teraz si uvedomí, čo pre neho znamenala. Pri boji s Laertom vypije Gertrúda na Hamletovu počesť otrávené víno a zomiera. Laertes bodne Hamleta otráveným mečom, Hamlet mu to vráti, ba dokonca bodne aj kráľa, no umiera v náručí svojho priateľa Horatia.

Hamlet je **renesančný hrdina, ktorý verí v čisté ľudské vzťahy**, ale styk s drsnou skutočnosťou v ňom vyvoláva pesimizmus a sklamanie. Napriek tomu sa nevzdáva vznešených ideálov. Nie je impulzívny, preto, kým pomstí smrť otca, potrebuje 100-percentnú istotu, kto je za ňu zodpovedný.

Charakteristický je jeho monológ o zmysle života „**Byť či nebyť – to je otázka.**“. Byť znamená žiť v skazenej spoločnosti a nebyť zasa spáchať samovraždu. Samovraždou sa ale nič nevyrieši, lebo zlo zostane.